

SZABADSÁG

The oldest established and largest Hungarian paper in the United States

Third Year, Published Daily by The Szabadsag Printing & Publishing Co.

Founded by E. T. KOHANYI, Editor: DR. ANDREW CSERNA

700-710 Huron Road (P. O. Box 171) Cleveland, O.

Subscription rates: United States and Canada one year: \$1.00; half year: \$0.50

Entered at the Post Office Cleveland, O. and admitted for transmission through the mails as Second Class Matter.

Kelet felé

ANNAK idején, mikor még fiatalok voltunk és a gyermeki fantáziára ez a képzeletünk...

Felnőttnek lenni, ugylátszik, sokszor azt is jelent, hogy az ember elveszti a fantáziáját.

Keletről nagyon sokat beszélünk, különösen az utóbbi időben. De, mintha ez a beszédünk olyan volna, mint mikor a gyermekek képzettel ékes játékaiba beavatkozik a nagybem...

Pedig: talán itt rejlik a megoldás kulcsa. Enélkül a fantáziára nélkül képtelenek leszünk valaha is arra, hogy tőleltesen átlassuk és megértsük a keleti kérdést...

Hajlandók vagyunk a keleti kérdés felett bármikor itélkezni — holott az ellenfél álláspontját nem ismerjük...

Hiányzik belőlünk "a nemzetközi agyvelő", a hogy magát Buttler, a Harvard egyetem rektora nemrégiben kifejezte.

Ez a "nemzetközi agyvelő" — ez a fantáziára, ez az a gyermeki, csapongó könnyed behelyezkedési tudás, ami logikus kizárja a provinciális gondolkodásmódot...

Kelet felé... Egész tendenciánk erre mutat. És hányan vannak közöttünk, akik alaposan ismerik azt a gondolkodásmódot...

Kináról csak eleget olvassunk? Könyveket, újsághíreket, értekezéseket, mindent. S csak tegyük a kezünket a szívünkre: Kína ma is épen annyira képviseli az örökítokzatosat, mint ennek előtte.

Miert? Mert a meglátásunkból, a szemléletünkön hiányzik a fantáziára, hiányzik a képelet-képzelet szárnya. Ami minden művészi munkának az alapfeltétele.

S — sok ember előtt ez talán paradoxonként foghatni — a külpolitikának ez az ága, a szomszédok ismerete, tulajdonképpen művészi munka. Lélektan, megfigyelés. Pszichológia — ki hogy szereti. Művészi fantáziára nélkül ez a megfigyelés épen úgy nem képzelhető el, mint ahogy egy ember kitanulmányozása sem képzelhető el nélkülül.

Ennek az országnak nem statisztikusokra, nem földrajzi és politikai tudósokra van szüksége, de igazi megfigyelőkre. Akik embereket, eseményeket, dolgokat és történéseket nem a szűk gondolkodású tudós módszerrel skatulyáznak el a muzeum számára, de akik odamennek, a helyszínre, odaállnak az emberek, az események, a dolgok elé, megnézik őket szemtel szembe és ezeknek alapján vonják le a következtetéseiket — s e következtetés nem a könyvtár patkánja számára készül de a véres, valóságos, eleven élet számára.

Kelet felé néz a figyelő szemünk: mint ahogy a franciáknak, belgáknak, olaszoknak és angoloknak a szeme arra felé néz.

Csak úgy tudunk ezek fölül kerekedni, ha száz statisztikusok és elfogult politikusok helyett lélekbelebítő művészeket küldünk oda: megfigyelni.

A GÖLYÖT VALASZTOTTA AKASZTÓFA ELLENÉBEN. SALT LAKE CITY, jun. 11. — Niek Oblizalot kivégezték az Utah állami fogházban Marco Lajus meggyilkolásáért, akitől 1919-ben 1,200 dollárt rabolt el.

CHICAGO, junius 11. — Mrs. Lola Maverick Lloyd kérvényt nyújtott be a bírósághoz, hogy a férje William Bross Lloyd vagyonos kommunista ellen megítél 10,000 bírság emeltessek fel évi 15,000 dollárra, mert a részére megítél összegből képtelen megélni.

BELEUGROTT A HIDRÓL A MUSKINGUM ÁRJÁBA. MARIETTA, O., jun. 11. — Virginia Wood, 27 éves, Huntington, W. Va. lakos, mult éjjelkor leugrott a Putnam-utcai hidról, s elmerült a Muskingum hullámaiban. Holttestét még nem találták meg.

A PROHIBICIO CANADÁBAN

A. B. Copp kijelentése.

A. B. Copp, Canada külügyminiszer legutóbb fontos látogatást tett az Egyesült Államokban. Többek között Bostonban is járt és csak természetesen, hogy azonnal nyilatkozatot adott ki a sajtó részére.

Ebből a nyilatkozatból minket, száraz, amerikaiakat főleg az érdekelhet legelőször, hogy a kanadai külügyminiszer meg van arról győződve, ha szavazás alá bocsátják a kérdést a hazájában, Canada okvetlenül prohibicio mellett nyilatkozik meg.

Együttal azonban annak a véleményére adott kifejezést, hogy a mostani kanadai feljogos, amelynek értelmében minden provincia maga határozhat a szavazásról, vagy sem, nagyon helyes.

A háború alatt Canada épen olyan "háborús szörny" volt, mint az Egyesült Államok. De Canadában ezt a háborús szörnyet nem követte a nemzeti prohibicio, mint az Egyesült Államokban. Voltak azonban egyes államok, amelyek egy határozatot, hogy továbbra is szorazok maradnak, a prohibicio áldását nagyon élvezték a háború alatt.

British Columbia, Quebec például, nem követték ezt a feljogást.

Természetes, hogy Canadában is sokan vannak, akik szentül meg vannak győződve arról, hogy az ország megvédését csak az attól lehet vérsni, hogy az ország száraz lesz. Ezekkel a kormánygnak okvetlenül számolni kell.

Igy született meg a kormány kontroll gondolata — hogy a kereske és jölkajék és a közpósta is megmaradjon. Igy született meg az a gondolat, hogy legyen is szárazság, meg nem is. Ami más szóval annyit jelent, hogy a szeszizak készítése és eladásá felétt maga a kormány gyakorló feljogyeletet. Igy a készítés és a fogyasztás megkehdés meg van szorítva. Aki azonban inni akar, annak van alkalmá még mindig elég.

A kormány kontrollja eddig már nagyon szép eredményeket hozott. A fogyasztás elhagyta a mértékétenség szögét határait. Azonkívül, magának az országnak meglehetesen szép haszna van azokból a készítő telepekből és boltokból, amelyek az ital szolgálatában állnak: adót szed tőlük.

Angliában ugyanezt a kormány ellenörzést vezették be a háború alatt és ugyanolyan eredményeket láttak, mint a mindt Canadában.

A kormány ellenörzés alatt erősen csökkent a mértékletlen italozás, sokkal kevesebb volt a részeg, sokkal kevesebb volt a beteg és sokkal kevesebb lett a tonkretett család.

Az italmérő felék felett a kormány örökösöd — miattal a munkások sörét, meg bort, meg feltétlenül tiszta pálinkát, nem a holdvögy fénye mellett készült mérget kapnak, egyttal újságok, könyvek álltak a rendelkezésükre, társasjátékok szórakoztatták őket, játszhattak sakkot, dominót, más egyebet — ami elvonta őket attól, hogy cél és értelem nélkül leigyük magukat, pusztán csak azért, mert másképp nem találhatták meg a rekreáció útját.

Ugyanígy áll a helyzet ma Canadában.

Az Egyesült Államokban — ezt statisztikai adatok igazolják — a prohibicio eddig egyttalán nem vált be, sőt. Amerikában a szárazság sokkal több részegét produkált, mint eddig a legnedvesebb világ. A szárazság megtöltötte a börtönöket, a temetőket és az árulték házi.

A prohibicio betartására rengeteg pénz kell áldozni — és eredménye vajmi kevés van.

Nem lehetne valahogyan talán az angol, vagy a canadai példa után igazodni?

APPONYI ALBERT EMLÉKIRATAI

Apponyi gyermekkora. — A jesusiták növedéke. — A szónok. Apponyi politikai beszédei. — Pulszky Ferencnek egy kitünö mondasá. — Apponyi viszonya a szénhez. — Hires bayreuthi beszéde. — Apponyi önkritikája. — Hü fia egyházának. — Apponyi nem tudott egészen ö lenni. — Mi az Emlékiratok értéke?

A Szabadság részére írta: ALEXANDER BERNAT

Apponyi fejlődése és politikai munkája, amint az emlékiratokban tükrözdök, rendkívül sok örvendetes anyagot szolgáltat a politikának, történetírónak, pszichológusnak, történésnek, Micadosa utat tett meg Apponyi Albert, a legkonzervatívabb családok egyikének sarja, míg azzá lett, ami ő most. Most sem mondható radikálisnak, de semmi előélet, semmi ürügy, semmi emlék nem tántorítja el a szabadság, jog, haladás ügyétől. A legfinomabb, a leggyönyөгdebb magyar elmék egyike, de nem puha, nem engedékeny és veszelés kompromisszumokra, melyeket nálunk oly természetesen meg tudnak okolni, semmiképp nem kapható.

Vonzó képet rajzol gyermekkoráról. Szülök, kik benső harmóniában élnek, az apa kiváló férfi, kinek szép emléket állít a fiu mind jégz első lapján az Emlékiratoknak; anyjáról azt mondja, hogy a szó szoros értelmében szent nő volt. A harmonikus családi életnek az alapja mély vallásosság volt. Ezt a benső vallásosságot a mai napig megritette. 11 éves korában Kalksburgba a jesusitákhoz került, ahol 1863 ig maradt, amiódan ott érettségét tett. A jesusita nevelésről is derült megnyerő képek. A legmelyebb hála-érzettel emlékezik tanáraira és arra a nevelésre, amit tőlük kapott. Annak, amit az előleitet "jesuitizmusnak" szokott nevezni, nyoma sem volt az intézetben. Hogy szónoki tehetsége korán jelentkezett, kitünö abból hogy az ünnepi, kívánó beszéd tartásával rendszerint őt bírták meg. A klasszikus nevelés melyben részeseült megadta neki a szónoklat alapját, de az igazán szónoki erő lelkéből származott. Nem mondhatja az de mi mondjuk, hogy nemcsak nálunk, de világ-szerte nagy szónokok ismeretesek. Nagy beszédre gondosan készült, de nem írta le előre, csak a gondolatmenetet jegyezi föl. Hallottam már rögtönözve beszélni, nem egyszer, csodálattal nagy formaezérték, plasztikus nyelvet, a koncepció világosságát. Igazi nagy művésze a beszélt szónok. Gyönyörű hangja is van, zengő hullám, melyen örömmel vitéjük magunkat. Magyar-sága se szenvedett csorbát Kalksburgban. Hogy ebből a Kalksburgból micadosa meséket szöttek politikai és irodalmi ellenfelei hogy meggyanúsítsák, főleg politikai pálya kezdetén, az tudja van, ő volt a klerikális van-van, mivel rá lehetett ijeszteni a politikai gyermekekre, akik szándékosan vagy anélkül hitelt adtak a meséknek. Tanulmányainak befejezése után sokat utazott, Párisban megismerkedett a híres Montalemberttel, a kinek Egvös József életében is szerepe volt. Már pályája kezdetén alaposan és behatóan foglalkozott nemzetgazdaságtannal.

Politikai pályáján mint konzervatív indult meg. Maga bevallja, hogy ő, aki minden tanulmányát kritikával végezte, a politikai téren nagyon sokáig, kritika nélkül tett magává a tárgy minden feljogását és az igazságban látta az igazság mértékét. Hogy ez nem ár-

Igen sajnálom, hogy nem adhatok képet a könyv gazdag politikai tartalmáról, a politikai kérdések mesteri tárgyalásáról, a kiváló politikai egyéniségek (Tiszta Kálmán és István, Szilágyi Deszö, Csaky Albin, stb.) elfogulatlan és mélyreható jellemzéséről. Különösen ajánlom a Szilágyi "Deszöröl irrottakat. Jellemző anekdota: Szilágyi minden ismerősével érettezte, hogy legyálabb néha, hogy számárnak tartja. Az öreg Ferenc József is egy-szer nevette mondja, hogy Szilágyi nem mondta neki világon soha, de folyton érettezte vele, hogy számárnak tartja.

De a végletekbe el nem mélyedhetvén, inkább Apponyi önkritikájáról akarok példát adni. Elmondja egy helyen a nevezetes 1889 kassai vita lefolyását. Kimondja, hogy feljog stratégiát követett, különböző befolyásoknak tért engedve. "Politikai egyéniségemnek legvalószínűbb fogatékossága nyilvánult meg abban, hogy nem tudtam azokat a erőket saját elhatározásom erejével dominálni. Est látva, utólag igen kétesnek tünök föl magam előtt vezéri hivatottságom."

A külömbőség

A SÜRGÖNYI pénzküldés és a POSTAI pénzküldés közt körülbelül ugyanaz, mint az ÖKRÖSSZEKER közt az AUTOMÓBIL között.

50 centért bármely eser koronán felüli kerék összegét küldhet SÜRGÖNYILEG Magyarországra vagy Csehoszlovákiába

123 bank és bankár útján így küldhető pénzt. Ha bankárja nem tudja pénzt SÜRGÖNYILEG küldeni, küldje pénzt hosszán.

KESZPÉNZDOLLÁROK kifizetésénél az utalásnál díj 3 dollár minden 100 dollár után. — A ártulánydíj külön két dollár.

KISS EMIL BANKHÁZA

133 Second Avenue, New York, N. Y.

Hogy mennyire hü fia egyházának, ezek a sorok mutatják: "Es az állásfoglalásom (t. i. az egyházpolitikai vitában) némely ponton ellentétbe hozott az egyház elveivel és ezért bármely indok vezetett és bármely haszon származott belőle, elítélendő." Nem tennék erre megjegyzést, ha az egyház elveit mindig egyformán formuláltak és értelmeztek volna. De így kimondva, az a nyilatkozatban rejöl elv szigorú követelése lehetetlenne lenne minden politikát, mely valamikor ellentétbe került az egyház hivatásával, és melynek nem került? De hát ezeket az igen bonyolult kérdéseket itt nem bolygathatjuk.

Zárókérdül ide íktatjuk ebbeli nyilatkozatának legfrappánsabb kifejezését. "Semmi sem iszolja inkább politikai életem alappondolatainak helyességét, mint az a hódító erő, amelyet igen kiváló egyéniségekre az idők folyamán gyakoroltak; de viszont annál súlyosabban esnek latba azok a hibák, amelyeket nem annyira a belátásnak, mint inkább az önzalomságnak hiányából, azok képviseléseiben elkövettem, nem bírván those magamat tradíciók és baráti befolyások hatása alól emancipálni, nem tudván egészen EN lenni."

Ha valami fokozhatja Apponyi iránt érzelt nagy tiszteletünkét, ez a tanulmányokban gazdag könyv az, mely nem beszélget, nem vallomás, nem napló, de fontos történelmi munka, melyet egy szereplő maga ír feltétlen igazságszeretettel, azónkívül emberileg is értékes dokumentum, mely egy kiváló tiszta lelkü, történelmi szereplő egyéniség belsejét feltárná a világnak.

HIMNEMŰ-E, VAGY NÖNEMŰ?

A legújabb szenzáció.

A multkoriban megemlékeztünk egy orvosról, aki a kislánval kapcsolatban nagy előadást tartott New Yorkban arról, hogyan lehet a születendő gyermek nemét előre elhatározni. E szerint az orvos szerint ehhez nem kell egyéb, csak jókarát és általában akaraterő.

Az kell hozzá, hogy az anya és az apa erősen erre gondoljanak: jó legyen. Vagy ezt gondolják: leány legyen. Ennyi és semmi egyéb. A természet jó és engedelmes. Megteszi a szülöknek — ha nagyon akarják — azt a szívséget, hogy olyan nemű gyermeket produkál a számukra, amilyet akarnak.

Ez mind semmi — mondja James W. Mavor professor, a Schenectadyban levő Union kollegium zoologia tanára. Ez mind semmi. Akhoz, hogy az ivadék nemét úgy határozzuk meg, hogy akarjuk, nem kell az, hogy akár az apa, akár az anya, vagy pláne mind a kettő, megeröltesse az akaraterőjét. "Egyáltalán: nem kell hozzá semmi, ami az idegrendszerrel bármilyen kapcsolatban áll.

Nem kell hozzá egyéb, mint Röntgen sugár, az olyan annyira népszerű X sugár.

En magam nem emberi lényeken kísérleteztem, mondja a tudós tud az erre vonatkozólag meglejt értekezéseiben, hanem állatokon, legyeken. Megfogtam az anyalegyet, amiben még benne voltak a tojások és X sugart bocsájtottam föléje.

Van egy bizonyos eljárásom. Ha ezt az eljárást alkalmazom, hímeik bujnak ki a tojásokból. Van aztán egy másik fajta eljárásom, ha ezt alkalmazom, nőstények jönnek ki a tojásokból.

A legérdekesebb a dologban az, hogy az X sugár az állat testére semmiféle befolyással nincsen. Mavor professor megígerte, hogy legközelebb már embert teremtenyekkel is kísérletezni fog. Legutóbban várjuk az eredményeket.

52 JERSEY FARHAÉRT \$45.00-T FIZETTEK.

MEREDITH N. Y., jun. 11. Ötvenkét darab Jersey marháért a Meridale farmán megtartott vásáron \$40.500 folyt be. Az importált tenyésztőállatot Texas, Tennessee, New England államai és kanadai tenyésztők vásárolták meg átlag \$780 árban.

AZ OLASZ KORMÁNYNAK BIZALMAT SZAVAZTAK.

RÓMA, junius 11. — Az olasz kamara bizalmat szavazott a kormányról 209 szavazattal 67 szavazat ellenében gúnaui politikája jóváhagyásául.

PÉNZKÜLDÉS

általunk legolcsóbb, legbiztosabb, leggyorsabb. HAJÓJEGYEK KÖZJEGYZŐI ÜGYEK BANKBETÉTEK

American Union Bank Nemeth János ELNÖK Fiók-10 East 22nd St. 1597 Second Ave. A bankpalotában - New York City. Corner 63 St

ALARCOS TAMADÓI KÖZÜL ÖT EGYÉNT FELISMERT.

FORT SCOTT, Kas., jun. 11. — Clyde Smith győgszerész 14 alarcos férfi támadta meg, s minthogy nem akarta őket autójukhoz követni, a verekedésben súlyos sérüléseket szenvedett. Támadói közül ötöt felismert, mert a dulakodás közben lezuhalt vagy elcsuszott állatuk, s ennek alapján öt stotesbury, Mo. lakos ellen kivette az előfogatási parancsot. H. M. Vaughn stotesbury júletember szerint a dulakodás közben ismeretek reájuk, s a győgszerész egy doronggal ütöttek le.

TELJESEN KIFARADT, MIRE EGY EBÉDET MEGFÖZÖTT.

Hasznáta a Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound. — Olvassa az eredményt.

Cincinnati, O. — "Egy évig szenvedtem idegesség és rendellenességekben, mielőtt megkaptam a Lydia E. Pinkham's Vegetable Compoundot. Most egy 12 hónapos fiatal vagyok az anyja. Kövér és egészséges és biztos vagyok benne, hogy soha sem lett volna gyermekem, ha nem használtam volna az Ön Vegetable Compoundját. Minden nőnek ajánlom, hogy vegyen egy csomagot. Kérjem a győgszerészétől valódi Bulgár Vör Teát. Ha nála nem kaphatja, elküldeni fogok önnek azonnal bérmentve az én családomból \$1.25, 3 dobot \$3.15, avagy 6 dobot \$5.25-ért. Ezan címre küldje levelet: H. H. Von Schlick, President, 110 Marvel Building, Pittsburg, Pa.

NYILT TITOK

hogy manapság minden jobb né nem használt egyebet az Ön spóidásra, mint a

Róth Liliom Krém szappant és pudert

HASZNÁLJA KEGYED ISI! Postafordultával megkapsja, ha \$2-t befizet erre a címre:

RÓTH SÁMUEL Megváltó Gyógytára

1637 First Ave., Cor. 85th St. Dept. 5. NEW YORK.

"Kevésbet igérni, --- de annál többet tenni"

Ezen az alapon folytatja ületét Ruttkay Jenő new yorki bankár 20 estendő óta. Így lett az ő bankháza ismert és népszerű egész Amerikában.

MINDIG TÖBBET TETT ÉS TESZ, PÉNZKÜLDÉSI, kibocsátási, hazautazási, betéti, pénzbévitelti és kölcsönzési megbízást küldje erre a címre:

Ruttkay Jenő Bankháza

106 AVENUE B, NEW YORK, N. Y.

Valódi Hazai Gazdasági Szerszámok

Valódi hazai gazdasági szerszám egész Amerikában egyedül csak nálam kapható. En nem hazai mintára. Amerikában készült szerszámot, hanem az OLAZÁRÓT IMPORTÁLT, vagyis az óráshibó leghatásosabb valódi hazai szerszámokat árusítok. Minden darab valódiagsáért, kitünö minőségért teljes jóállást vállalom.

EMIL NYITRAY NYITRAY-PARK MILFORD, CONN.

Titokzatos lövés éjszaka

A Fehér Házu aludt. Feleb valami titok

RALÓTT A

A Van Buren szobrászok

WASHINGTON — A Fehér Ház csendesség az egyikének az egyik gyönyörű épületében az éjszaka

Egyszerűen hallatszott. Hirtelen lábdobogás jelezte, hogy Hamarosan az a talpon volt.

A titkos rendőrség az épületnek mebe szaladtak, részt hallották, pen, kezében a volverrel, halál megve állott az lette a porban, hal Van Buren szobrára hevert furcsa tényállás.

Az ör belsejébe vitt egyrészt tudás, amely csolt, másrészt messésség. Végre rendelkezett a rendje és módja. Azonban azt a leány, amely elkerülhetett, annak, aki az mnek elöke felé.

Vallami nevezet lelkisimereket lőit felnyitották titkoszatos alakok előtt. Az öntu a gondolatnál is gozott. Kikapott és lőtt a fehér házi Van Buren szobrára pedig de le a padlóra. A mulva már a te körül és izgatott, hogy mi a

"Magam sem tudom kicakálni."

Az ör ma még csak szárnnyában volt. A néhai Van nek mellősbőrt rászokt annak szerint "megfirt bor elfoglalta a Fehér Ház első Csak az, aki vi szemléli, láthatja a váll és a nyak mellősbőrt ki a

Es ott a vonat és ott látható a

A can csemp

Önöklik a whis ba. Szikraty örök szol

DETROIT, M — A szeszemen ben még ma is hatóságok. Cas a whisky az Ec ba, bár a határ sége mindent el szek ellen.

Ujjában az szikratávíró is csempészek elle állomásokot Ca amerikai határ nadi hatóságok tudják, hogy pész az amerikai állami rendőrség a csempész fog nak.

Felállították a frír állomást New lordon. Grand ritban s több ban.

Nem kell több Franciaországba tül ut

A Cunard Line beli értesítés sze tóságok azt hatá beül több frír olyan utasoknak ban kőnek ki tovább a contin Ezen rendszer ha ban használt sze elia. Azonban egy kerp igazolni a határ kor hogy hova mely kártárt a rel fogmak a haj nus 20-án New Berengaria gőzcs tyúk kibocsátást Gen Cunard határ leez látva ily ka

MAGYAROK AMERIKÁBAN

AZ ASHTABULA-CONNEAUTI MAGYAR REFORMATUS EGYHAZ KÖRÉBŐL.

Lelkész: Vécsey A. Jenő, Harper Bldg., Conneaut, Ohio.

Urvacsora-osztás.

Az ashtabulai ref. egyház kebelében június 11-én ünnepi istentisztelet urvacsora oszttal reggel 10 órakor, d. u. fél 3 órakor hálaadó istentisztelet.

Vasárnapi iskola.

A múlt vasárnap az ashtabulai ref. egyház kebelében az egyház jelenlegi lelkesze megalkotta a vasárnapi iskolát, amely alkalommal mintegy harminc iratkozott be s így megvalósult az egyházközségnek a régi óhajátusa, hogy gyermekeik magyar vallásos oktatásban részesüljenek. A lelkeszés megvalósulása miatt minden második vasárnap Tóbiás Andrásné volt szüves a tanítást ellátni. A valóságos oktatás ideje reggel fél 10-től fél 11-ig. A megalakulás alkalmával a gyermekek tisztviselői lettek: elnök: Tóbiás Ilona, pénztárnok: Tóbiás Irén, jegyző: Takács Erzsébet. A szülők szíveskedjenek gyermekeiket vasárnaponként pontosan elküldeni az iskolába.

Nyári iskola.

A mindennapos magyar nyári iskola június 12-én nyílt meg, reggel 9 órakor a templom mellett lévő iskolahelyiségben. A magyar nyári iskolába vallás-különbség nélkül veszik fel a gyermekeket, ha az egyház előjárása által megállapított tandíjat a szülők megfizetik. A tanítás reggel 9-től 1 óráig tart mindennap és a tanítás nehéz munkáját az egyház lelkesze maga fogja végezni.

Beiktatási ünnepély.

A tóparti társaságok egyikeként Ashtabulán az új lelkesnek Vécsey A. Jenőnek a hivatalos beiktatása május 28-án délután ment végbe, lélekemelő ünnepélyes istentisztelet keretében. Az egyház kis templomát a presbiterium az egyház nőtagjával, valóságos virágzóvá változtatták, mely színg meglett ünnepi közönséggel. A beiktatás körüli szolgálásokat a nyugati magyar református egyháztagjai végezték egyedül, miután Dr. D. A. Souders kerületi superintendens táviratilag mentette ki magát, nagy elfoglaltsága miatt. Az istentisztelet után az egyházközség az új lelkes-család tiszteltetésére fényes banketet adott iskola-helyiségben, amelyen oly sokan vettek részt, hogy a farságot nem ismerő bugyó nagyközség kétszer kellett teríteni. A társasébd alkalmával a tőztermester szerepét a conneauti egyház presbiter, Kovács István töltötte be. Hatásos és nagy tetszettel fogadott beszédekkel mondták az ebéd alkalmával: Kalassy Sándor esperes, Id. Palágyi József, Török István, Vécsey A. Jenő lelkes és mások. A banket fényes sikere az egyház előjárásának és a gondnok feleségének Héthy Gusztávnak az érdeme, akiknek segítségével voltak meg az ünnepélyek. Ezek a bugyó magyar nők fáradságot nem kímélve, bejárták a magyar ref. egyházhoz tartozó családokat s minden egyes családot felszólítottak hozzájárulásra, hogy a társasébdet minden költség nélkül állíthassák elő.

A GYERMEKTELEN ÖZVEGY MÁR A HATÓSÁG KEZÉN

Molnár Annát már letartóztatták s a szövetségi hatóság vonja felelősségre. KÉT GYERMEKE VAN.

Károsultak küldték feljelentéseiket a postafelügyelő címére.

DETROIT, MICH. Az amerikai napilapok kishirdetési között "egy, az óhazából nemrég érkezett gyermektelen fiatal özvegyasszony tisztességes munkáért ismerettségét keresi, házasság békéjéből. Levelek, General Delivery, Detroit, Mich. címre küldendők".

A hirdetést Mrs. Molnár Anna adta fel, aki Windber Streeten egy burdoszóban lakott két gyermekével. A hirdetésre számos ajánlat érkezett. Molnár Anna asszony mindegyik levélre azt a választ adta, hogy a leendő férjnek ugyan neki, de sajátjára nem mehet el hozzá, mert el van kötve adóssággal. A sógornál lakik, kinek még mindig tartozik vagy 20 dollárral abból a 260 dollárból, a mit tőle utóközletre kapott kölcsön, mikor kijött az óhazából. Még nagyobb baj, hogy leforrázta a kezét, ami miatt most ki tudja meddig nem dolgozhatik, s így isten tudja, mikorra tudja ő előteremteni a 20 dollárt meg az utóközletet.

New Jerseyből is kapott ajánlatot s 5 dollár arékrepre, de aztán be sem várva a választ, vonatra ült s meg sem állt Detroitig, ahol a főpostára utasították, ahol azt a tanácsot kapta, hogy írjon Molnár Annának levelet, hogy megjött, írja meg itteni címét s várjon türelmesen. Harmadnapra meg is jött a válasz. Idegen kéirással: "A hugon tegnapelőtt férjhez ment és féljével együtt elutazott".

E. E. Fraser postafelügyelő érdeklődött a dolog iránt s azt tanácsolta várjon még pár napig s jöjjön be mindennap 6 óráig a hivatalba.

Igy is történt. Molnár másnap megjelent a General Delivery felülkéje előtt s a levelet kérte. "Ó igen, van néhány, most érkezett levél a számára. Tessék csak ide befáradni". Molnár Mrs. Fraser felügyelő elé vezeték. Annál voltak a legfrissebben érkezett ajánlatok levelek, felbontva, Fraser kiszedte belőlük a pénzt, ami meghaladta a száz dollárt. Nemskára megjelent a new jerseyi károsult és szembesítésre került a dolog. Rövidesen már Hurd szövetségi főbiztos előtt állott Molnár, posta útján elküldött csalással vádolva.

Ezer dollár bail alá helyezték amit nem képes előteremteni s így Molnár a börtönbe zárták.

A winder streeti burdoszóban két kisgyermeké hiába várta haza a szüleit.

Érdekemben áll már most mindazoknak, akik Molnár Annát a csaló-hirdetés által kárt szenvedtek, hogy azt szóval vagy írásban jelentsek be a detroit-i postahivatalnak, a Molnár-nél kapott levelek bemutatásával. Cím: Post office Mr. E. E. Fraser, Detroit, Mich.

A BÖRTÖNBE ELHALÁLOZOTT ÖRÖKHAGYÓ

John P. Chasser, más néven Stanley Papp halt meg a Sing-Singben.

NINC S HAGYATÉKA. Végrendeletében 60 ezer dollárról intézkedett. \$10.000 hagyott jótékony célra.

NEW YORK, N. Y. — június 5-én a new yorki angol lapok rövid híradásában arról emlíkeztek meg, hogy a Sing-Sing börtönben egy Stanley Papp nevű egyén cukorbetegségben elhalálozott. Olvasó közönségünk csak azt gyaníthatta, hogy magyar származású emberről lehet a szó, de kiletét csak nagygyon kevesen tudhatták.

New yorki tudósítónk utána járt a dolgoknak és megállapította, hogy az elhalt Stanley Papp nevű egyén nem más, mint a két év előtt oly nagy szenzációt keltett "Fermogas" részvénytársaságban volt elnöke, aki akkoriban John P. Chasser néven működött és valódi neve Papp János. A Fermogas részvénytársaságnál sok new yorki magyar volt érdekelve és ezek a Chasser által elküldött levelek ellene. Chasser több hónapot ült vizsgálati fogságban és kiengedése előtt a new yorki törvényes, sikasztás és család vádját alá hárta és fél évi börtönre ítélt. A megkérőztetett magyarok és mások természetesen egy árva centet sem kaptak vissza részvényeikért.

Stanley Papp John Chasser 9 hónapot ült a börtönéből a Sing-Sing börtönben, de ebből is a legtöbb időt a kórházban töltötte és június 4-én elhalálozott. Halála előtt követte el azonban a legutolsó bűncselekményét. Végrendeletét írt és ebben nagy összeget fejtett végrendeletet. Több, mint hatvan ezer dollárt hagyott nekik, leányának és másoknak. Bünbánatában jótékony cselekedése azonban a hivatalos körökben bizonyos kétségvetést keltett, mert tudták róla, hogy több mint egy évet töltött vizsgálati fogságban elítélés előtt, mert a megkívtatott ezer dollár keszeséget nem tudta letenni. A vizsgálati fogság alatt Chasser úgy ismeretlen, valamint a becsapott, részvényeseknek hosszú leveleket írogatott, hogy tegyék le érte a keszeséget, ha kiszabadul mindenkinél viszszatérítik kárt. De senki sem volt hajlandó letenni a keszeséget és a kukorica göréből feromozt ebből Chasser el három és fél évet ítélték el.

Az elhunytak Passaic, N. J.-ben él a neje és 8 éves leánykaja. Szegényes körülmények között él az özvegy és gyári munkával heti 8 dollár keres. Az állítólagos hátrahagyott vagyon kikutatásával hivatalosan megbízott ügyvéd magához hívatta az özvegyet, nem-e tudna némi felvilágosítást adni a végrendeletben hátrahagyott vagyon felől. A szegény özvegy nem tudott felvilágosítást adni semmi néven nevezendő vagyonról, de nagyon kérte az ügyvédet, hogy csak lásson utána szorgalmasan, mert nagyon jól esne neki egy kisebb örökség is szegényes helyzetében.

Az elhunyt Stanley Papp John P. Chasser minden valószínűség szerint 9 havi fogság alatt is csak furfangosságokon, újabb csalárdásokon törte fe szorgalmasan, mert nagyon jól esne neki egy kisebb örökség is szegényes helyzetében.

Az elhunyt Stanley Papp John P. Chasser minden valószínűség szerint 9 havi fogság alatt is csak furfangosságokon, újabb csalárdásokon törte fe szorgalmasan, mert nagyon jól esne neki egy kisebb örökség is szegényes helyzetében.

Az elhunyt Stanley Papp John P. Chasser minden valószínűség szerint 9 havi fogság alatt is csak furfangosságokon, újabb csalárdásokon törte fe szorgalmasan, mert nagyon jól esne neki egy kisebb örökség is szegényes helyzetében.

Az elhunyt Stanley Papp John P. Chasser minden valószínűség szerint 9 havi fogság alatt is csak furfangosságokon, újabb csalárdásokon törte fe szorgalmasan, mert nagyon jól esne neki egy kisebb örökség is szegényes helyzetében.

UJ RENDSZER A PÉNZKÖLDESÉBEN
Uj-rendszert élcsényel:
1. csekély mennyiségű dollárért a legnagyobb mennyiségű óhazai pénzt küldjük.
2. a pénzküldés költsége elenyészően csekély,
3. a küldött pénz a legrovidebb idő alatt jut a címzetthez.
4. a küldött pénz a címzett lakásán lesz kifizetve, minden levonás nélkül,
5. ha a pénzküldő kívánja, a címzett a pénzt amerikai dollárban kapja kézhez.
HAJÓJEGYEK MINDEN VONALRA.
Beutazási engedélyek, mindennemű okiratok, szerződészek, meghatalmazások adóselevek minden nyelven a törvény által előírt alakban.

THE HIRSCHFELD CO.
pénzküldő bank, hajójegyügynökség, közjegyzői hivatal
514 GRISWOLD STREET, DETROIT, MICH.
7724 W. JEFFERSON AVENUE, DETROIT, MICH. DELRAY h-c-411

A BÖRTÖNBE ELHALÁLOZOTT ÖRÖKHAGYÓ
John P. Chasser, más néven Stanley Papp halt meg a Sing-Singben.

NINC S HAGYATÉKA. Végrendeletében 60 ezer dollárról intézkedett. \$10.000 hagyott jótékony célra.

NEW YORK, N. Y. — június 5-én a new yorki angol lapok rövid híradásában arról emlíkeztek meg, hogy a Sing-Sing börtönben egy Stanley Papp nevű egyén cukorbetegségben elhalálozott. Olvasó közönségünk csak azt gyaníthatta, hogy magyar származású emberről lehet a szó, de kiletét csak nagygyon kevesen tudhatták.

New yorki tudósítónk utána járt a dolgoknak és megállapította, hogy az elhalt Stanley Papp nevű egyén nem más, mint a két év előtt oly nagy szenzációt keltett "Fermogas" részvénytársaságban volt elnöke, aki akkoriban John P. Chasser néven működött és valódi neve Papp János. A Fermogas részvénytársaságnál sok new yorki magyar volt érdekelve és ezek a Chasser által elküldött levelek ellene. Chasser több hónapot ült vizsgálati fogságban és kiengedése előtt a new yorki törvényes, sikasztás és család vádját alá hárta és fél évi börtönre ítélt. A megkérőztetett magyarok és mások természetesen egy árva centet sem kaptak vissza részvényeikért.

Stanley Papp John Chasser 9 hónapot ült a börtönéből a Sing-Sing börtönben, de ebből is a legtöbb időt a kórházban töltötte és június 4-én elhalálozott. Halála előtt követte el azonban a legutolsó bűncselekményét. Végrendeletét írt és ebben nagy összeget fejtett végrendeletet. Több, mint hatvan ezer dollárt hagyott nekik, leányának és másoknak. Bünbánatában jótékony cselekedése azonban a hivatalos körökben bizonyos kétségvetést keltett, mert tudták róla, hogy több mint egy évet töltött vizsgálati fogságban elítélés előtt, mert a megkívtatott ezer dollár keszeséget nem tudta letenni. A vizsgálati fogság alatt Chasser úgy ismeretlen, valamint a becsapott, részvényeseknek hosszú leveleket írogatott, hogy tegyék le érte a keszeséget, ha kiszabadul mindenkinél viszszatérítik kárt. De senki sem volt hajlandó letenni a keszeséget és a kukorica göréből feromozt ebből Chasser el három és fél évet ítélték el.

Az elhunytak Passaic, N. J.-ben él a neje és 8 éves leánykaja. Szegényes körülmények között él az özvegy és gyári munkával heti 8 dollár keres. Az állítólagos hátrahagyott vagyon kikutatásával hivatalosan megbízott ügyvéd magához hívatta az özvegyet, nem-e tudna némi felvilágosítást adni a végrendeletben hátrahagyott vagyon felől. A szegény özvegy nem tudott felvilágosítást adni semmi néven nevezendő vagyonról, de nagyon kérte az ügyvédet, hogy csak lásson utána szorgalmasan, mert nagyon jól esne neki egy kisebb örökség is szegényes helyzetében.

Az elhunyt Stanley Papp John P. Chasser minden valószínűség szerint 9 havi fogság alatt is csak furfangosságokon, újabb csalárdásokon törte fe szorgalmasan, mert nagyon jól esne neki egy kisebb örökség is szegényes helyzetében.

Az elhunyt Stanley Papp John P. Chasser minden valószínűség szerint 9 havi fogság alatt is csak furfangosságokon, újabb csalárdásokon törte fe szorgalmasan, mert nagyon jól esne neki egy kisebb örökség is szegényes helyzetében.

Az elhunyt Stanley Papp John P. Chasser minden valószínűség szerint 9 havi fogság alatt is csak furfangosságokon, újabb csalárdásokon törte fe szorgalmasan, mert nagyon jól esne neki egy kisebb örökség is szegényes helyzetében.

Az elhunyt Stanley Papp John P. Chasser minden valószínűség szerint 9 havi fogság alatt is csak furfangosságokon, újabb csalárdásokon törte fe szorgalmasan, mert nagyon jól esne neki egy kisebb örökség is szegényes helyzetében.

Az elhunyt Stanley Papp John P. Chasser minden valószínűség szerint 9 havi fogság alatt is csak furfangosságokon, újabb csalárdásokon törte fe szorgalmasan, mert nagyon jól esne neki egy kisebb örökség is szegényes helyzetében.

Az elhunyt Stanley Papp John P. Chasser minden valószínűség szerint 9 havi fogság alatt is csak furfangosságokon, újabb csalárdásokon törte fe szorgalmasan, mert nagyon jól esne neki egy kisebb örökség is szegényes helyzetében.

Az elhunyt Stanley Papp John P. Chasser minden valószínűség szerint 9 havi fogság alatt is csak furfangosságokon, újabb csalárdásokon törte fe szorgalmasan, mert nagyon jól esne neki egy kisebb örökség is szegényes helyzetében.

Az elhunyt Stanley Papp John P. Chasser minden valószínűség szerint 9 havi fogság alatt is csak furfangosságokon, újabb csalárdásokon törte fe szorgalmasan, mert nagyon jól esne neki egy kisebb örökség is szegényes helyzetében.

Dr. Ciprus István fogorvos megnősült

Falábú Terikével násztra indult a Yellowstone Parkba és Californiába.

Dr. Ciprus István, a népszerű west sidei fogorvos bejelentette lapunkban, hogy huzamosabb időre vakációra indult.

Azt elhallgatta, hogy nem egyedül ment s nem is vakációra ment, hanem násztra. Mindig szerény ember volt, most se akart dicsekedni avval, hogy magának mondhatja a legműveltebb és legkedvesebb clevelandi magyar leányok egyikét, Falábú Terikét.

Dr. Ciprus Istváné, szül. Falábú Terike.

Dr. Ciprus István június 5-én esküdt örök hűséget arának a Szt. Erzsébet r. kath. magyar-templomban. Az esküvői szertartást Szepessy Gyula plébános végezte, aki magas szárnyalású beszédet intézett az új párhoz.

Dr. Ciprus Istváné, szül. Falábú Terike, a West Sideon a péntek esti vihar alkalmával meggyulladt egy gyár negyedik és ötödik emeletén. — A kár 15 ezer dollárra rug.

Nagy tűz a viharban MEGÖLTÉ A VILLÁM

A West Sideon a péntek esti vihar alkalmával meggyulladt egy gyár negyedik és ötödik emeletén. — A kár 15 ezer dollárra rug.

Péntek este, a legnagyobb eső közepette, hatalmas tűz tört ki az Eisner Reliable Trunk Co. West 9-ik utca 1299 számú épületében. Az eső rövidesen elállt, erre vihar tört ki, amely rendkívül veszélyeztette a szomszédházakat.

A tűz szerencsére csak a negyedik és ötödik emeletre terjedezett ki s nem terjedt tovább. A tüzoltók minden tőlük telhetőt megtettek a tűz lokalizálására és eloltására. Az Eisner Reliable Trunk Co. kára körülbelül 15 ezer dollára rug, a szomszédos Howell cégé pedig néhány ezer dollárra.

A vihar idején villámhullások estek le az East 100-ik utca 828 számú háza előtt, amitől az egyik fa meggyulladt. A tüzoltók eloltották a tüzet, a Cleveland Electric Illuminating Co. emberei pedig megsemmisítették a villamosvezeték.

ÓHAZAI UGYEK
pontos és lelkiismeretes elintézését végezték keressék fel iródnak.

L. Hoffmann & Co.
2019 WEST 25th STREET, CLEVELAND, O.
A Kepez Fatika felett. h-c-411

A KANSAS CITY DRÁMÁNAK HŐSE

Tényleg magyar szülők gyermeke az a szép nő, aki agyorlotta Anderson repülőhadnagyt.

LETENYEI MÁRIA. Édesanyja Clevelandban él. Apja már meghalt nyolc évvel ezelőtt.

Megirtuk már, hogy a Kansas City (Mo.) szerelmi drámájában letben maradt szereplő "Peggy" Marie Beal magyar szülők gyermeke. Megtudtuk, hogy az édesanyja Clevelandban lakik a 1815 W. 24th Placen s felkereste tudósítónk.

Az édesanyja, aki már husz év óta a szentpéteri (Vasm.) származású Sziárdó Antalnal a felesége, csak tudósítónk értesült a leánya tragédiájáról. Sziárdó, szül. Bocskai Erzsébet a Veszprémmegyében levő Bakony Magyar Szobathelyről került Amerikába harminc évvel ezelőtt. Felesége lett a bakonytamási (Veszprém.) származású Letenyey Pálnak. Tíz évig éltek együtt, aztán törvényesen elváltak. A házasságukból két gyermek származott: Mariska, aki ilyen szerencsétlen sorsra jutott és Róza, akinek Nánássy József olmszadi (O. farmernek a felesége.

A két gyermeket annak idején a bíróságnak árnyékba vette, egy szép napon elrabolta őket Letenyey Pál. Hosszabb ideig magánál tartotta a leánykát Mariska az 5 gondozása alatt nőtt fel, Róza azonban tizenöt éves korában anyjához tért vissza, aki Daytonból Clevelandba költözött.

Letenyey Mariska Daytonban férjhez ment Bial Istvánhoz, kitől két gyermeke származott: Daytonból Terre Haute, Ind. városába költözött a kis család. Itt Bialné megbetegedett.

Bial Istváné, szül. Letenyey Mária.

kórházba került. Amikor bontópok elmúltával gyógyultan kibocsátották a kórházból, a otthonában más asszonnyal llett. Bial később ezt az asszonyt vette feleségül. A törvényes néjének el kellett hagynia úgy 60 mint a gyermekeit. Igazi kálváriát járt a szerencsétlen teremtés.

A kórházban elsajátította betegápolást, valahol levelezott mint ápolónő s a háború alatt a Vörös Kereszt egy kórházában teljesített szolgálatot Philadelphianban.

A háború után is itt maradt Közben megismerkedett Warre F. Andersonnal, a volt repülőhadnaggyal. Ezt, midőn megtudta, hogy ő az ötvenedik számú retője, agyonlőtte, majd önmagát is mellbe lölte.

Bial Letenyey Mária, min már jelentettük, nem fogja val alá helyezni az ügyét. J. közvélemény azt tartja, hogy jött tett az amerikai nőkel, midőn a csapodár Anderson elköltözte a másvilágra, csak az a kár, hogy ő is utána akart menni.

Bialné nyolc évvel ezelőtt, midőn az édesapja temetését Akronban ment, felkereste édesanyját is Clevelandban. Az ő csak most adott "életjeit" megáról majdnem halálos tettéve.

ÉRTESETÉS.
Dr. Ciprus István
west sidei magyar fogorvos
uj Banképület, a Fulton és Lorain sarkán,
szüniőre elutazván, rendezéseit július hó 7-én fogja újra megkezdeni.

MI MAGYAR A KORNEMZET

BUDAPEST. magmetlen hirdattó tárgyalásokról, a zeti Színház dolgot kultuszminiszter, a háro Wlassics Gy. biztos. Nagy Árp. tanácsos, a kultusz miniszteri ügyosztos nek és Ambrus Zoltán részvételével. Ezek ok kiterjedtek a ház ügyeinek tanására, az igazgatási személyzet vezetésére. A tárgy eredménytel volt. A tárgyalás, kielégítő lálmi azokban a melyek sok kivülrő dásra, vitára és páokot. A legnagyobb az igazgatási kérdéss. Tudvalevő, a Tanács jogköré, a ben az évben lény sokon fog keress Szinművészeti Tanácsban ebben az évben tárgyalások "eredmi intésény" jövőre korlátozottabb hatja munkáját végezt a tanács vezetője. lenti hogy ezentü körülből s rebi bizottság szerepét. A színház igazsornat tehát a szermit állíthatja.

A sokadik fakultatív végzősötlet a vioraliti. Akkor megfontolt s csodálkozva tekinett a nagy-számú látogatókra. Hirtelen valami nyomtult és a lakaró-felét kapott magára, hogy illeendőbb ölozet-

el kivádom, hogy bírák ele állítsanak, kivádom, hogy vizsgálják meg az ügyemet; vegye kivádom, hogy lojtenek föbe, ha büntönek találának de bocsásnak szabadon, ha kiválgnék áttalansággom.

el kivádom, hogy bírák ele állítsanak, kivádom, hogy vizsgálják meg az ügyemet; vegye kivádom, hogy lojtenek föbe, ha büntönek találának de bocsásnak szabadon, ha kiválgnék áttalansággom.

el kivádom, hogy bírák ele állítsanak, kivádom, hogy vizsgálják meg az ügyemet; vegye kivádom, hogy lojtenek föbe, ha büntönek találának de bocsásnak szabadon, ha kiválgnék áttalansággom.

el kivádom, hogy bírák ele állítsanak, kivádom, hogy vizsgálják meg az ügyemet; vegye kivádom, hogy lojtenek föbe, ha büntönek találának de bocsásnak szabadon, ha kiválgnék áttalansággom.

el kivádom, hogy bírák ele állítsanak, kivádom, hogy vizsgálják meg az ügyemet; vegye kivádom, hogy lojtenek föbe, ha büntönek találának de bocsásnak szabadon, ha kiválgnék áttalansággom.

el kivádom, hogy bírák ele állítsanak, kivádom, hogy vizsgálják meg az ügyemet; vegye kivádom, hogy lojtenek föbe, ha büntönek találának de bocsásnak szabadon, ha kiválgnék áttalansággom.

Vécsey A. Jenő lelkes beiktatása.

